

Hvorfor er der ingen bøger om mødre, hvis børn flytter hjemmefra?

Af Hanne Henriksen, præst i Horsens Klostersogn

Jeg læste tykke bøger, da jeg ventede mit første barn. Bøger om fosterets og barnets udvikling. Bøger om opdragelse og forældreskab. Nu, hvor jeg skal slippe ham, er jeg til gengæld helt uforberedt. Jeg er et nyt og ukendt sted i livet. Min yngste søn er på efterskole, og min ældste søn er flyttet hjemmefra. Han er 20 år. Han er kommet ind på sit ønskestudium. Han er flyttet til Aarhus. Alt er, som det skal være. Det var en fin og solrig augustdag, da vi hjalp ham med at bære flyttekasserne ud til bilen. Vi kommenterede, at det nok var den eneste gang, at hans habengut kunne være i en almindelig trailer. Vi krammede og smilede til farvel. Han så ud på mig og vinkede, da han kørte rundt om hjørnet. Jeg stod tilbage og tænkte: Det var de 20 år som hjemmeboende. Det var de 20 år, hvor han var mit ansvar og min primære opgave. Nu er han på vej og sin egen på en anden måde. Det var de 20 år, som på en usynlig og udtalt måde også har handlet om akkurat dette; at gøre han duelig til at forlade reden og indtage verden. Jeg vendte mig om, gik ind i huset og hulkede. Det var uventet. Det kom bag på mig. Det var en ukendt gråd. Et ur-hulk, der kom af, at den sidste navlestreng blev cuttet lige dér på fortovet.

Og kære læser, du kan godt spare dig. Jeg synes også, alternativet ville være værre; hvis han nu blev boende hjemme, til han var 30. Pinligt nærmest.

Og ja, jeg har alle årene med min søn haft et arbejde, som jeg lystbetonet har brugt tid, kræfter og ressourcer på. Jeg er af den overbevisning, at børnelægen og psykoanalytikeren Donald Winnicotts begreb om "a good enough parent" er godt nok.

Og nej, jeg kommer ikke til at kede mig. Jeg kan give den gas med træningen, læsningen og planerne om langfart med ægtefælle og gode venner. Det ændrer bare intet ved, at det jeg oplevede, da han drejede om hjørnet, føltes som sorg.

En lille og ganske vist naturlig sorg. Kun akkurat synlig. Den opmærksomme bilist ville måske kunne aflæse den i den måde, mine arme hang formålsløst og slapt ned langs siden. Jón Kalman Stefánsson har beskrevet den slags arme i én af mine yndlingssætninger: "Helvede er at have arme, men ingen at omfavne".

Min mand var klog nok til ikke at spørge, hvad grunden var til væskerne og lydene, der spruttede fra øjne, næse og mund, men tilbød mig det, hovedpersonen mangler i Helle Helles "Ned til hundene", som hun hudløst lader begynde med ordene: "Jeg leder efter et godt sted at græde." For havde min mand spurgt mig, ville jeg ikke kunne have svaret.

Følelsen af sorg kom uventet og var overvældende.

Da jeg havde sundet mig, skrev jeg til min mor for at høre, om hun kunne huske, hvordan det var, da jeg flyttede hjemmefra.

Det kunne hun ikke, men jeg var heller ikke den første, men én ud af fire, svarede hun og mindede mig livsklogt om, at børn har vi til låns.

Jeg ringede til en veninde og spurgte, hvordan det var for hende. Jeg fangede hende på flytte-hjemmefra-indkøb med sin søn i IKEA. Hun hviskede ned i mobilen: "Jeg kan ikke tale lige nu. Markus er her. Jeg begynder bare at græde ..."

”Der er virkelig en bølge af ny litteratur, som handler om moderskab, graviditet, fødsel og amning,” siger Elisabeth Friis, der er lektor i litteraturvidenskab ved Lunds Universitet, til Zetland i artiklen [Mødre har pludselig fået en stor plads i litteraturen. Og det er ikke på mommy blogger-måden.](#)

Når der nu fødes ca. 66.000 børn i Danmark hvert år, er det relevant og befriende, at der udgives bøger om emnet. Med lidt hovedregning flytter der vel hvert år også det samme antal børn hjemmefra – og ikke kun mine arme – men hele min eksistens mangler ord, sprog og refleksioner om emnet. Om det at gå fra at være mor og far tæt på og til daglig til at være mor og far på afstand og i weekender, på skiferier og ved andre invitationer fra vores side. Jeg mangler emnet behandlet skønlitterært. Det virker for fattigt at overlade det til IKEA og de endeløse indkøb af gryder, vasketøjsposer og Billy-reoler.

Overgange er altid særlige. Vi mennesker er særligt udsatte og skrøbelige, når vi står ved en overgang. Tag en fødsel. Det er jo et rent drama, og mange farer derfor hen til den nærmeste døbefont i passende tid efter fødslen. Overgangen fra barn til ungdom er også en sårbar tid. Derfor jubler og hepper vi, når de som 13-14-årige vil gå til præst, blive fyldt op af gode fortællinger, fællesskab og ved velsignelsen til konfirmationsgudstjenesten anerkendes som de skøre, skønne kugler, de er. Men nu hvor han flytter hjemmefra, hvor er da ritualet? Det er overvældende – helt sikkert på en anden måde for ham, end for os, der skal give slip.

Min mor er usentimental på en facon, der måske kommer af at leve i tæt forbindelse med natur og dyrs cyklus i Vestjylland. Nogle af mine venner nyder friheden, der gives med at børnene bliver større og flytter hjemmefra. Andre – og mig selv inklusiv – øver os på at give slip.

Er det okay at tage sig selv i utålmodigt at længes efter, at Stine Pilgaard og Olga Ravns børn vokser op og flytter hjemmefra?

Jeg tillader mig tid til at vænne mig til lige nu ikke at have hjemmeboende børn. Jeg kan konstatere, at sædvanerne står for fald. Vi tager os selv i at spise aftensmaden kl. 21.30 foran fjernsynet med benene oppe.

Jeg står ved endnu en af livets mange overgange og melder mig i koret af forældre, der ønsker vores store børn en god studiestart og håber, at de finder deres vej og plads i livet på egen hånd. Mine hænder kan ikke længere nå ham i det daglige.

Jeg tager mig selv i at ønske ham sikkerhed, tryghed og vished.

Det gives bare ikke. Det findes ikke. Jeg må tro, tro på, at det går. Det øver jeg mig i og smider alt, jeg har i hænderne, når han ringer og beder om hjælp med at hænge lamper op.

Artiklen er skrevet og udgivet i Folk&Kirke

